

**THE NOCTURNAL SOUNDSCAPE
OF THE NIGHTINGALE
FOREBODES YET
ANOTHER
DAWN**

Filmmanuskript

av

Bo G. Svensson

Slutlig version

2013-06-30

Reflektioner – struktur

Ett sorts filmmanuskript presenteras så som det blev efter att filmen färdigställts i form av reflektioner kring varje scen och/eller sekvens. Samtidigt bildar detta en beskrivning av filmens struktur.

Calvinocitatet

Exteriör. Stillbild. Ett collage av bild och text. Anger utgångspunkten för filmens struktur; händelser i våra liv lagras inte i en kronologisk struktur utan korresponderar under hand, allt eftersom händelse läggs till händelse i ett liv, snarare mot en inre arkitektur, som ständigt förändras. Citatet kombineras med ljudet från stämmor som övas under en paus vid en konsert. Citatet hämtat från Italo Calvinos bok >>Mr Palomar<<.

Plats: Stillbild från en gränd i Glasgow.

Näktergal och titel

Exteriör. Videoklipp. Ljudet av näktergal.

Plats: Nynäs slottspark, Nyköping.

Växelspår/växel/perrong

Exteriör. Stillbild, videoklipp. De två inledande bilderna har alla koppling till den tredje, ett av filmens teman – *resan* – där järnvägsspår, tåg och perrong används som en knappt maskerad metafor. Det är också en miljö som handgripligt kan förflytta oss i tid och rum. En tåg-perrong i höstligt dis – genom ljud och ett intonat videoklipp hör och ser vi tåg, som ljudmässigt hör hemma utanför Sverige. Tåg står även för rörelse, och därmed tid. Perrongen som transit; en plats för minnen, resor och de tre ständigt närvarande och interagerande tempusen då-nu-sedan.

Plats: Liljeholmen, Stockholm samt Nyköpings station.

Kakelsekvensen

Interiör. Exteriör via ljud. Stillbild, videoklipp. Efter tågresa via perrongen presenteras en vit kakelvägg i en horisontell panorering i långsamt tempo. Inledningsvis i svartvitt som övergår i en rödrosa ton. Därefter möter mer kakel, både i stillbild och i videoklipp i färg, som mixas med varandra. Vi kan i de sista bilderna avläsa ett badrum där ett LED-lysrör i en rödorange ton har placerats. Ljudet av white noise i olika frekvenser förstärker bildernas utforskande karaktär.

Lägenhetssekvensen

Interiör. Stillbild, videoklipp. Ljudet ligger kvar från föregående sekvens och bilden av en vävd textil i vitt och rött presenteras i en långsam, horisontell panorering. Under hand övergår textilen till svartvitt, en äldre telefon ringer utanför bild. Efterföljande stillbilder och videoklipp är i svartvitt. En modern wc presenteras i en kamerarörelse, spilljud från en äldre wc med överspolning hörs, modernt handfat med droppande kran presenteras i video och ljud, en vertikal panorering i en stillbild av del av en ytterdörr med brevvinkast samtidigt som ljud av ekande trappsteg hörs tillsammans med droppande vatten, stillbild på en Bang & Olufsen-telefon från 1980-talet, stillbild på del av trapphus och hiss-schakt tillsammans med ljudet av en inre hissdörr (gallergrind) som stängs,

stillbild på ett hisschakt över vilket ännu en stillbild visas, en hisskorg, som först presenteras i svartvitt och under nerresan övergår i färg. Ljud av hissmotor, den stannar och en svartspladd visas kort. Sedan en stillbild i färg; ett foto av några böcker, ett brinnande ljus, ett glas, en tändsticksask med Strindbergs porträtt på, allt placerat på den vävda duk vi tidigare har sett. Ny stillbild i färg; en planritning av en lägenhet som tonats in mot en stenyta täckt av lavar. Ljudet av en inre hissdörr (gallergrind) som öppnas, ljud av stad – trafik, kyrkklocka som slår två slag. Hissen står för rörelse, en rörelse ut - från en lägenhet och vidare ut i en stad.

Kuriosa 1: Urvalet av de objekt vi har sett; wc, handfat, lägenhetsdörr, telefon, hiss – är alla inspirerade av Strindbergs kommentarer kring det moderna hus som Blå tornet var när han flyttade dit 1908. Kopplingen till Strindberg avslöjas genom stillebenet där tändsticksasken ingår och även duken – om man har varit på Strindbergsmuseet. Även ljudbilden till sekvensen är en tolkning av Strindbergs beskrivningar av Blå tornet.

Kuriosa 2: Stillbilden av stillebenet med Strindberg blev 2012 [utvalt av curatorn](#) Peter MacGill, Pace/MacGill Gallery i New York, i samband med att Saatchi Online skapade världens största, webbaserade utställning >>100 Curators 100 Days<<.

Uhersekvensen

Interiör/exteriör. Videoklipp. Uher 4000 Report – ett finger trycker på >>Play<< och startar en loopliknande sekvens. Tre gånger visar dubbla videoklipp en kyrkogård och en buss som startar växelvis klippt med fingret som trycker på >>Play<<. Vi ser även en kanin, gravstenar, träd. En händelse startas och upprepas. Drömligt, ologiskt – det är en spolbandspelare som startar ett videoklipp.

Plats: Kungsholms kyrka, Stockholm.

Ulriksdalsekvensen

Exteriör. Öppningsbilden, stillbild: en slottspark möter oss med gräsytor, formklippta träd i fonden liksom en fontän. Över detta läggs ett rutnät, sedan ett sifferpar - 16. Sedan ett kryss. Parallellt med detta växer i surrealistisk form husfasader upp. I växelverkan dyker fler siffror och kryss upp samtidigt som fasaderna nästan täcker filmytan; i springan syns fortfarande fontänen. En del av fasaden rämnar, lutar mot motstående fasaddel. Till slut har vi sett siffrorna 16 94 20 13. Till denna sekvens hör vi två electronicastycken, båda stråkteman. Det andra temat fortsätter in i nästa sekvens. Ett luffarschack spelas med Tiden. Byggnadselement möter, den visserligen tuktade, men ändå, naturen.

Plats: Ulriksdals slottspark, Stockholm samt husfasad från Söder, Stockholm.

Cityfolk

Exteriör. Videoklipp. Urban miljö. Visas med 10 ggr snabbare hastighet och omkastad luma. Delvis i kontrast till föregående miljö. Människor i stad. NK-klockan. Stråktemat från föregående sekvens ligger kvar.

Kuriosa: En kasserad tagning som här givits en användning.

Plats: Stockholms city.

Vattensekvensen

Exteriör/interiör. Videoklipp, stillbild. Vatten som miljö, som metafor. Olika temperament. Mörkt vatten, sedan ett suddigt videoklipp, därefter ett åvatten vari konkreta minnesbilder/objekt flyter fram under ytan – lavbevuxna, grånade träplankor och ett lavbevuxet kapital av betong. Ljud av porlande vatten. Video av forsande vatten med picture-in-picture av en stillbild i färg, en vinterbild av forsen, som en ö omgiven av forsande vatten. Ljud av forsande vatten. Åvatten, träd, rök. Videoklipp i stillbild; vatten inom religionen - i ett kyrkokor tonar en källa fram, likt en helig källa eller en hägring. Genomgående nivåskillnader i ljudet, beroende på närheten i bilden till vattnet.

Plats: Nyköping samt Grännaberget.

Atlashissen

Exteriör. Videoklipp. Rörelse, vertikal förflyttning upp till Sankt Eriksplan. Tankegods: Erik den helige, kung och helgonförklarad. Enligt legenden rann en källa upp på platsen där han mördades i strid. Kopplar till föregående. Originalljud.

Plats: Atlasområdet, Stockholm.

The Miracle In Gravesend

Exteriör. Interiör via ljud. Stillbild, videoklipp. Ljud från en katedral möter betraktaren samtidigt som texten ovan visas; röster och orgel. I en svartvitt stillbild visas 'miraklet' i ett inlagt videoklipp; ett ansikte i svartvitt projicerat med neddragen hastighet mot en brandvägg. Ansiktet möter filmbetraktaren och den församlade skaran, som är formerade kring en person i mitten som pekar mot ansiktet på brandväggen. Detta för tankarna till en uppställning i ett historiskt måleri. Ansiktet vänds sakta bort, tonar ut i brandväggen. >>Miracles are outside empiricism<<, Tarkovskij, Stalker.

Plats: Gravesend, London samt Skansen.

Bord/fåtölj

Interiör. Videoklipp. Metafilm. En TV-skärm visar filmens två öppningsscener – Calvinocitaten i en annan version och näktergalsljuden mot en midnattsblå himmel. Här är dock titeln censurerad. I en fåtölj tonar en person (en hand) fram och sedan bort.

Kuriosa: Den gamla plåtasken från Faber-Castell är i min ägo. En likadan ask förekommer i Troells film >>Dom över död man<<.

Plats: Nyköping.

Växelspår/perrong i mörker

Exteriör. Stillbild, videoklipp. En nattversion av växelspåret i stillbild, övertonat av ett videoklipp av en perrong i mörker, subjektiv kamera. Resan fortsätter.

Plats: Liljeholmen, Stockholm samt Nyköpings station.

Tågresa

Exteriör. Videoklipp. Ett tåg rullar ut från stationen. Sepiaton. Bearbetat originalljud, en efterklang som ökar under färden, förstärker känslan av tid, att lämna något - ger en känsla av osäkerhet – vart reser vi? Nästa sekvens börjar ljudmässigt i slutbilderna – ljud av svirrande svalor när tåget rullar in i tunnel nummer två.

Plats: Stockholm C och söderut.

Bakgården

Exteriör. Tre stillbilder i färg. En bakgård, svärtan förstärkt. Bilderna möter oss i långsamma horisontella panoreringar; första bilden skjuts ut till vänster, andra bilden in från vänster och klipps när den visas i sin helhet, den sista in från höger, nedtonas när den nått sitt maximum. Dag-natt-dag. I första bilden hörs svalor och hundskall, i nattbilden regn och åska. I nästa bild dag bara hundskall. En plats, en miljö, tid som passerar.

Plats: Liljeholmen, Stockholm.

Loch Lomond

Exteriör. En stillbild i färg; vita hus vid vattnet vid foten av höga gräs- och buskbevuxna berg vid en strand. Över tid blir bilden mörkare, mörkret sluter sig kring husen. Ett retrobaserat syntljudd ligger sekvensen igenom tillsammans med näktergalsljudet från tidigare. Avslutas med bildbyte; stillbild, bearbetad färg, träd vid stranden; ett videoklipp med vågrörelser tonas in och ur bild.

Plats: Loch Lomond, Skottland.

Om en vinternatt

Interiör. Stillbild; en geometrisk scenografi i vitt och svart. Ljud av stenkakebrus och radiofrekvenssökning. Ett videoklipp i färg tonas in och ur en vit, kvadratisk yta i bilden. En man i halvbild, videoklipp. Replik >>Om en vinternatt en resande kom och knackade på min dörr...<<, ljudet förvrängt á la stenkaka. Textat nederst i bild på engelska. En replik inspirerad av romanen av Italo Calvino >>Om en vinternatt en resande<<. Känsla av sökande.

Kuriosa: Klipp från en gammal testsekvens, filmad inför arbetet med filmen >>En Morpheinists Drömmar<<, ännu inte filmad.

Rivningstomten

Exteriör. Stillbild i svartvitt. Texter med namn på städer visas; Berlin, Stockholm, Glasgow, Prague och slutligen Europe. Bilden visar en rivningstomt. Rivningar sker kontinuerligt i alla städer, av olika orsaker och omfattning. Metafor för förändring (den ständiga kampen mellan modernisering och kulturarv), tid, minne. Det gamla förgår, ersätts med nytt. Prag – det gamla Europas hjärta – men bilden visar en annan stad. Enkelt syntljudd.

Plats: Söder, Stockholm samt Göteborg.

Hissloopen

Exteriör. Tre miljöer i ett snabbt videoklipp; hiss, rulltrappa, tåg. Hissen och rulltrappan har vi sett tidigare. Visas tre gånger tre med inklipp av texter: I – Memories – Cities. You – Memories – Cities. We – Memories – Cities. Texterna i minskande fontstorlek. Syntljuddet ligger kvar.

Plats: Hiss från Atlasområdet, rulltrappa T-Centralen, tunnelbana – Stockholm.

Vinylspelaren

Interiör. Kort scen. Videoklipp. Halvbild på en snurrande skivtallrik, mörk bild; rött chassi, vit drivrem. Syntljuddet ligger kvar från Hissloopen.

Stadsmiljö

Exteriör. Stillbild i färg; en gatumiljö med trafikljus, byggnader, en bro för järnvägstrafik i fonden. En röst berättar på polska för synskadade att nu kan man passera gatan – eller var det tvärtom? Översätts inte i filmen.

Plats: Glasgow.

Mimsekvensen

Exteriör. Två videoklipp i färg. Det första visar en vitklädd och dito sminkad mimartist i förminskat 4:3-format. Två kvinnor passerar artisten med neddragen visningshastighet; den ena kvinnan vänder sig om. Det andra klippet utgörs av samma artist, men nu visas ett nytt klipp med en efterlikna-effekt; samma klipp visas nio gånger mot en bakgrund av mahogny och i en form som för tankarna till monitorer från 1960-talet inbyggda i en träpanel, t.ex. från en flygplats eller TV-studio. Syntljudet från förra scenen har kompletterats med ännu ett syntljud, när en kvinna med svängande arm i neddragen visningshastighet, i en loop som upprepas tre gånger, passerar mimartisten.

Plats: Gamla stan, Stockholm.

Glasbordet

Interiör. Kort scen. Metafilm. En TV-skärm visar i snabb följd bilder från filmen, de speglar sig i glasbordet, vissa av dem har vi sett tidigare, men inte alla, i Bord/fåtöljsekvensen.

Fem fotografier

Exteriör. Svartvita foton visar exteriörer mot en vit bakgrund. Ljudet av en kameramotor hörs (för de som minns detta ljud), bilden visas, raderas sedan diagonalt till vitt. Upprepas fem gånger med olika fotografier. Ljudet av ett äldre karusellpositiv, lång efterklang pålagd för att förstärka känslan av avstånd i tid och rum. Även barnröster hörs. Sekvensen avslutas med en text; **To Franz K.** och ett citat av Kafka >>We photograph objects to get them out of our mind<<.

Kuriosa: De fem fotografierna är från en serie om nio med namnet Home, fotograferade av mig på och omkring Slussen i Stockholm 2010.

Tågsätet

Interiör. Beskuret bildutsnitt, videoklipp i färg av ett fladdrande nackskydd till ett tågsäte mot ett öppet fönster på ett tåg under färd. Neddragen hastighet. Ljud från en synt som efterliknar ett tågs dunkande mot rälsen.

Spegeln

Interiör. Stillbild. Mot en bakgrund av en gammal träyta, en spegels baksida, skjuts ett fotografi långsamt in från vänster. Bilden visar två händer som håller en kamera. Spegelbilden är oklar, som glaset i spegeln. Ett white noiseljud från Kakelsekvensen hörs, liksom ljudet av droppande vatten från Lägenhetssekvensen.

Kuriosa: Ett objekt i min ägo, en spegel från en gammal pigttittare.

Filmrutan

Interiör. En stillbild i nedtonad färg, den bild som uppstår då föregående spegelbild tonas in i sin bakgrund, dvs den gamla träytan; visas som en stillastående filmruta mot en filmremsa. Ljud av en

projektor. Över tid hör vi hur filmremsan löper ut ur projektorn som stannar, remsan slår. Bilden tonas upp till vitt. Både filmremsan och bilden, ihopsatt av det vi nyss har sett, står stilla. Vi hör *ljudet* av film i form av en projektor. Rörelsen är en illusion, möjlig med hjälp av våra sinnen.

Kuriosa: Filmrutan är hämtad (och bearbetad) från katalogen till Moderna Museets utställning om amerikansk experimentfilm 1980: >>The Pleasure Dome. Amerikansk experimentfilm 1939-1979<<.

Eftertexter

Metafilm. De tre första texterna presenteras mot en bakgrund av stillbilder från filmen i ett stadium av uttoning i vitt. Utan ljud.

www.prettofilm.se

[Pretto film - bloggen](#)